

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ค.ม.สนสข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

หนังสืออ้างอิง
เฉพาะในห้องสมุด

วลัยพร โกฏิตระกูล

14 ต.ค. 2546

160480

TH 0006 556

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2545

ISBN 974-616-686-7

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์
ได้พิจารณางานนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรนนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรนนท์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.มณฑิรา ชมคอกไม้)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 19 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2545

43980460 : สาขาวิชา : หลักสูตรและการสอน ; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น / กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ / นักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วลัยพร โกฏิตระกูล : การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (THE DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM
ON WORK-ORIENTED EXPERIENCES FOR PRATHOM SUKSA VI STUDENTS)

อาจารย์ที่ปรึกษา : วิมลรัตน์ จตุรนนท์, ค.ค., สุนทร บำเรอราช, Ed.D. 206 หน้า.

ISBN 974-616-686-7.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวา โดยวิธีการปรับ
รายละเอียดของเนื้อหา ปรับกิจกรรม และปรับสื่อการเรียนการสอน และประเมินหลักสูตร
โดยวิธี Puissance Measure (P.M.) จากนั้นนำหลักสูตรไปทดลองใช้โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน และ
แบบสังเกตการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
วัดบึงทองหลาง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 20 คน ได้มาโดยการสุ่ม
แบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักสูตรไปใช้โดยหาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่า (t- test) และร้อยละของภาคปฏิบัติ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตร ก่อนนำไปทดลองใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรมี
ความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตเหมาะสมกับผู้เรียน มีค่า Puissance
Measure (P.M.) สูงกว่า 10

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า หลักสูตรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำ
ไปปฏิบัติได้จริง เหมาะสมกับผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี
คุณลักษณะทั้ง 3 ด้าน คือ ทักษะพิสัย พุทธิพิสัย และจิตพิสัย เนื้อหา มีความเหมาะสมกับความ
สามารถของผู้เรียน สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอัตราเวลา
เรียนเหมาะสมกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม สื่อ วัสดุอุปกรณ์
พบว่าท้องถิ่นมีความต้องการต่อการจัดหลักสูตรนี้จึงมีความเหมาะสมดีมาก

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วย
แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ซึ่งเป็นประธาน
กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช และดร. มณฑิยา
ชมดอกไม้ กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษา
ค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ดังปรากฏในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณา
และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหลักสูตร และความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะ
ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย รวมทั้งข้าราชการมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็น
อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ รวมทั้งเพื่อนนิสิตปริญญาโท
วิชาเอกหลักสูตรและการสอนซึ่งเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ
ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้เป็นสิ่งตอบแทนคุณ บิดา
มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจน สามี บุตรที่รักยิ่ง และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนในการ
ทำวิจัยในครั้งนี้

วลัยพร โกฏิตระกูล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).....	7
หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ.....	11
ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร.....	19
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	23
การประเมินหลักสูตร.....	43
ข้อมูลสภาพทั่วไปของอำเภอบางน้ำเปรี้ยว.....	50
ความรู้เรื่องการดัดแปลงยวน โดยใช้ผักตบชวา.....	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	64
การพัฒนาหลักสูตร.....	65
การตรวจสอบหลักสูตร.....	66

บทที่	หน้า
การนำหลักสูตรไปทดลองใช้.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตร.....	67
วิธีดำเนินการทดลองใช้หลักสูตร.....	68
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร.....	69
4 ผลการวิจัย.....	71
ตอนที่ 1 ผลการตรวจสอบหลักสูตร.....	71
ตอนที่ 2 ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้.....	72
5 สรุปผล และอภิปรายผล	75
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก.....	91
ภาคผนวก ข.....	95
ภาคผนวก ค.....	102
ภาคผนวก ง.....	110
ภาคผนวก จ.....	172
ภาคผนวก ฉ.....	192
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	206

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 อัตราเวลาเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)	9
2 แสดงโครงสร้างกลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ.....	14
3 แสดงคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน.....	72
4 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนภาคปฏิบัติ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	73
5 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยภาคปฏิบัติและคะแนนทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	73
6 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน.....	74
7 แสดงค่า IOC ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ.....	196
8 แสดงค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ.....	197
9 แสดงผลการพิจารณาเกณฑ์จุดตัดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	198
10 แสดงค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	199
11 แสดงการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	200
12 แสดงคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนและหาค่า t.....	203
13 แสดงผลจำนวนและร้อยละของการบันทึกคะแนนเฉลี่ยทั้งห้องเรียน จำนวน 20 คน จากการสังเกตการปฏิบัติงานและลักษณะนิสัย.....	205

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงกระบวนการนำหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้.....	15
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรท้องถิ่น.....	24
3 แสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	28
4 แสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร.....	29
5 ระบบการพัฒนาหลักสูตร.....	31
6 การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์.....	33
7 การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของเชลเลอร์ และอเล็กซานเดอร์.....	34
8 การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของฟ็อกซ์.....	36
9 การจัดการเรียนการสอนที่จะส่งผ่านผู้เกี่ยวข้อง.....	41
10 แสดงบรรยากาศการเรียนการสอน.....	42
11 ตัวอย่างการวิเคราะห์หลักสูตรตามเทคนิคปุยแซงค์.....	49
12 แสดงการประเมินหลักสูตรแบบปุยแซงค์.....	50
13 กระบวนการวิจัย.....	70